

Főszerkesztő és ideiglenes felelős szerkesztő:
Dr. Olosz Lajos
Laptulajdonos:
CORVIA
Lapkiadó I.

DÉLI HIRLAP

On. Biblioteca Universităţii din Cluj Sibiu

A timiştorontali törvényes bej. sz. 83. (Dos. No. 934/1938).
Alapította:
Dr. VUCHEVICI ENDRE
és **Dr. VARNAY ELEMÉR**

Ziarul ... maghiare din România ■ A Romániai Magyar Népkegyesség lapja

Közzétették a hivatalos közleményt a teheráni megegyezésről

Berlin: Elmaradt a német néphez intézendő felhívás — A három hatalom tanácsadói nyilván értékes felvilágosításokat szolgáltatottak a német nép hangulatáról

Keleti front: Elkecseregett harcokban meghiusított orosz áttörési kísérletek a nagy Dnyeperekanyarban — Délitaliai hadszíntér: Tulsulyban lévő amerikai erők támadásaival váltakozó német ellentámadások Mignanótól délnyugatra

Bolgár minisztertanács a kairói török-angolszász-orosz találkozóval kapcsolatban

az Atlanti Charta ígéreteit halomra dönti.

Befejezésül a német távirati iroda diplomáciai szerkesztője példákat sorol fel: a jugoszláv kérdés megoldása Tito, illetve Moszkva szellemében, továbbá a szovjet-lengyel kapcsolatok gordiuszi csomójának kettévágása Moszkva részéről az bizonyítja, hogy Európában ma más erők működnek s nem az angol — amerikai intellektualizmus, — hangoztatja a DNB. szerkesztője.

A török-angolszász-orosz tanácskozások

A teheráni angolszász-orosz megbeszélések folyamánként Kairóban török-angol-amerikai-orosz tanácskozásokra került sor, melyen Izmet Inönü török köztársasági elnök feljűnő nagy kísérettel jelent meg. Menemessoglu külügyminiszter mellett Csakmak tábornok, a nagyvezérkar főnöke is részt vett a tanácskozásokon. Az Európa press legújabb értesülése szerint Inönü már vissza is érkezett Ankarába s ezzel a kairói tanácskozások be is fejeződtek.

A balkáni közvéleményt igen élénken foglalkoztatja Törökország politikája. Szpalajkovic dr. a belgrádi Novo

V reme hasábjain azt írja, hogy Sztalin — a háboru befejezésének sürgösségére hivatkozva — arra kérte az angolszász hatalmakat, fokozzák nyomásukat Törökországra, annak hadbalépése érdekében.

— Sztalinnak sietős a dolga, — írja Szpalajkovic dr. — Ugy vél, hogy a Rajna igen messze van, a Balkán azonban annál közelebb. Balkáni vonatkozásban Tito, Dimitroff és Benes szerepelnek Sztalin tanácsadói között, s bennük a jelek szerint teljesen meg is bízik. Ezek a tanácsadók a Balkán kapujának a Dardanelláknak megnyitását javasolják, — állapítja meg a Novo Vreme cikkírója, akinek e véleményét a Rador is idézi.

A német megszállás alatt álló balkáni területek sajtója egyébként kiemeli azt a berlini jelentést, mely szerint az Inönü — Roosevelt találkozóval kapcsolatban a Wilhelmsrassen továbbra is biznak Törökország semlegességi politikájában.

Bulgária

Bozsiloff bolgár miniszterelnök, Törökország szófiai követével való hosszús megbeszélése után minisztertanácsot hívott össze. Az ülésről semmi hír sem szivárgott ki, általános a benyomás azonban, hogy a török-angolszász-

orosz megbeszélésekkel foglalkoztak.

Orosz részről az ankarai szovjet követ vett részt a kairói megbeszéléseken, — állapítják meg Szófiában, ahol már a Churchill-Roosevelt-Inönü találkozó beharangozásakor annak a véleménynek adott kifejezést, hogy orosz részvétellel is számolni kell.

A török államfő kairói látogatása a bolgár fővárosban nagy feltűnést keltett. A bolgár sajtó kiemeli, hogy Inönü a vezérkar főnöke is elkísérte útjára. Ugyanekkor a lapok beszámolnak arról, hogy Törökország hat tartományában meghosszabbították az ostromállapotot és általában megszigorították a nemzetbiztonsági intézkedéseket. Hivatalos bolgár helyen tarjókodás, tanusitanak Inönü megbeszéléseivel szemben, melyekhez a bolgár sajtó sem fűz még megjegyzéseket.

Bolgár politikai körök utálnak Pápen ankarai német nagykövet visszatérésére és szófiai látogatásakor tett bizakodó kijelentéseire. Bolgár felfogás szerint Inönü kairói megbeszélésein nem annyira a balkáni helyzetről, mint inkább Törökországnak Szovjet-Oroszországhoz való viszonyáról volt szó. Bulgáriában ószintén óhajtják, hogy Törökország minden eszközzel védje meg a Balkán békéjét, — mondják Szófiában. (—)

A politikai arcvonal

Hivatalos közlemény Churchill, Roosevelt és Sztalin teheráni tanácskozásairól

Amszterdam. (Rador). A német távirati iroda jelenteti:

A brit hírközlőtől szolgáltatott közleményt hozott nyilvánosságra Roosevelt, Sztalin és Churchill értekezletéről.

Befejezésül a közlemény megállapítja, hogy az értekezlet színhelye Teherán volt, a tanácskozások négy napig tartottak. E négy nap alatt — mint kijelentik — „megállapították és megerősítették a közös politikát.”

Kinyilvánították azt az elhatározást — folytatódik a közlemény — hogy a három nemzet együttműködik a háboru idején és a háborút követő béke korszakában is.

Nyilatkozatban szövezték le a szövetségesek iráni politikáját

Amszterdam. (Rador). A német távirati iroda jelenti: A brit hírközlőtől szolgáltatott kairói jelentése szerint a Szovjetunió, az Egyesült Államok és Anglia képviselői Teheránban „nyilatkozatot” adtak ki „Irán helyzetével kapcsolatban” is. A három nemzet elismeri hadviselésüknek Irán részéről történő támogatását, amely abból áll, hogy „a

Teheránban összeegyeztették a három nemzet terveit „a német harci erő megsemmisítése érdekében.” A hadműveletek célja és időbeli meghatározását illetően teljes megegyezésre jutottak.

A háboru utáni időszak problémájára vonatkozóan a közlemény kijelenti, hogy „minden nemzetet meghívtak az együttműködésre és a eszelekvő részvételre, tekintet nélkül arra, hogy kis nemzetek-e, vagy nagyok”, amennyiben „lakosságuk teljes szívetl a zsarnokság, az elnyomás és a türelmetlenség eltávolítására törekszik, mint ez saját népeink esetében látható.”

A hivatalos közleményt december elsejéről keltezték.

tengeren túlról a Szovjetunióba irányuló szállítások lebonyolításában Irán könnyítésekert nyújt”. A három nemzet kijelenti, hogy amennyiben módjában áll, gazdaságilag támogatja Iránt.

A háboru utáni időre vonatkozóan a három kormány megígéri Iránnak, hogy minden iráni problémát „a legteljesebb mértékben fontolóra vesznek, a többi

szövetséges nemzet követelése mellett, mind az érdekeket, mind pedig azoknak a nemzetközi szervezeteknek működése során, melyek a nemzetközi gazdasági kérdések rendezésével foglalkozni.”

Befejezésül a három kormány kijelenti, egyetért az iráni kormánynak azzal az óhajával, hogy Irán „tartsa meg függetlenségét, felségjogait és területének sérthetettségét.”

CHURCHILL ÉS ROOSEVELT JERUZSÁLEMPEN JÁRT

Stockholm. (Rador). A német távirati iroda jelenti: A Stockholms Tidningen című svéd lap kairói jelentése szerint Churchill és Roosevelt a teheráni értekezlet befejezése után, Kairóba való visszatérésük közben, egy napot Jeruzsálemben tölthettek.

SZTALIN AZ IRÁNI SAHRAI IS TALÁLKOZOTT

Stockholm. (Tp). A svéd sajtó londoni értesülése szerint Sztalin november 28-án érkezett Teheránba ahol mindenképp a szovjet nagykövettel találkozott. Megbeszélést folytatott ezután Irán miniszterelnökével és külügyminiszterével, majd találkozott az iráni sahval is. A teheráni érte-

A teheráni Churchill — Roosevelt — Sztalin találkozóiról tegnap Londonban, Washingtonban és Moszkvában azonos szövegű hivatalos nyilatkozatot tettek közzé. Amszterdami NB. jelentés nyomán a Rador ügynökség is ismertet az erről szóló, összefoglaló közlést.

Sztalin már visszaérkezett Moszkvára, Churchill és Roosevelt pedig Kairóban a török államfővel kezdett tanácskozásait is befejezte. A két angolszász ormányférfi hazautazásában hír szerint még más kormányok képviselőivel is tárgyalni szándékozik.

A teheráni találkozóiról beszámoló hivatalos közleménnyel egyidejűleg a három szövetséges nagyhatalom Irán elyzetével kapcsolatban is közös nyilatkozatot adott ki.

A teheráni megegyezés

A teheráni angol-amerikai-orosz megegyezésről kiadott hivatalos közlemény tal arra, hogy az Egyesült Államok elnöke, Nagy-Britannia miniszterelnöke s a Szovjetunió kormányfője „kialakították és megerősítették közös politikáukat.” Az együttműködést nemcsak a háboru tartamára, hanem a háboru utáni időre is elengedhetetlenül szükségesnek találják. A katonai vezetők közös tervben állapodtak meg az Európa ellen kelet, nyugat és dél felől indítandó hadműveletek mérete és időpontja tekintetében. Mint a hivatalos közlemény megállapítja, a katonai vonatkozású kérdések megvitatása után — a tárgyaláson a legjobb időt erre szentelték, állapítja meg a Times — a három kormányfő, diplomáciai tanácsadójának bevonásával „átpillantotta a jövő problémáit is.” A közlemény szerint a három hatalom szívesen látja mindazon kis és nagy népek együttműködését, akik esatlakoznak a „demokrácia világeselájához.”

Berlin véleménye

A német távirati iroda diplomáciai munkatársa — mint erről a DNB. legújabb jelentése tudósít — a teheráni közleményhez a többi között a következő megjegyzéseket fűzi:

— Végeredményben nem jelentettek újást a világ közvéleményének, mint amiről eddig is szó volt: a régen hangoztatott egységet abban a tekintetben, hogy Németországot katonailag szétzúzzák, mintha a győzelem már a zsebkben volna. Ugyanekkor hangoztatják felelősségüket, hogy esztendőkre biztosítani akarják az általános békét.

— Mindebben nincs új mozzanat, — hangoztatja a DNB. diplomáciai szerkesztője. — Ujnak mondható legfeljebb az, hogy nem intéznek felszólítást a német néphez, hogy vesse magát alá az angol-amerikai követeléseknek, és ujnak mondható talán az a felhívás, mely szerint a jövő békéjének kialakításához minden kis és nagy nemzetnek valamiképpen hozzá kell járulnia.

A Németországhoz intézendő szövetséges felhívás elmaradását a DNB. diplomáciai szerkesztője azzal indokolja, hogy a három hatalom tanácsadói „nyilván értékes felvilágosításokat szolgáltatottak a német nép hangulatáról.” A kis és nagy nemzeteknek az elnyomás alól való felszabadításban igényelt közreműködéséről a DNB hangadja a következőképpen vélekedik:

— Az erre vonatkozó felszólítás nagyon fureszán hat, ha tekintetbe vesszük, hogy Moszkva, — szövetségeseire való tekintet nélkül, vagy talán velük ellenében — olyan politikát folytat, amely

kezet angolszász résztvevői hétfőn érkeztek meg Teheránba; az angol-amerikai-orsz megbeszélések csütörtökön délelőtt értek véget. Legvégül szerkesztői bizottságot alakítottak az értekezetről szóló hivatalos közlemény és a Németországhoz intézendő felhívás megszövegezése céljából. A hivatalos közleményt nyilvánosságra hozatala előtt Roosevelt, Churchill és Sztalin felülvizsgálták.

ÚJABR KÉSZLETEK A TEHERÁNI TALALKOZÓRÓL

London. (Ep.) A teheráni találkozóról szóló hivatalos közlemény nyilvánosságra hozatalával kapcsolatban részleteket is közölnek a tanácskozáskor külsőségeiről. E szerint elsőnek Sztalin érkezett meg diplomáciai és katonai munkatársaival Teheránba november 28-án és a szovjet-orsz követség területén belül egy kisebb épületben szállt meg. Az orosz követség épületében lakott a 24 órával később érkezett Roose-

velt, viszont Churchill az angol követségen kapott szállást. Az utcákat az angol és a szovjet követség épületei között hatalmas gipsz-falakkal zárják el, úgy hogy a kívül-állók semmit nem láthattak a két követség közötti forgalomból. Szovjet-orsz, angol és amerikai őrségek egész láncolata vigyázott a két követségi épületre és ezenkívül a terület körül szovjet tisztek helyezkedtek el. A Roosevelttel rendelkezésre bocsátott orosz követségi épületben főleg GPU-tisztek állomásoztak. Ezenkívül Roosevelt személyes szolgálatára amerikai katonai szakácsok és több tucat amerikai titkosrendőr állott rendelkezésre. Az orosz követségi épület nagy ünnepi terme volt egyben a tanácskozások színhelye is, amelyet két-háromszorosan is biztosítottak minden külső zavar ellen. A tanácskozás kezeken 110 óra hosszat tartott. A katonai természetű megbeszélések csütörtökön délután négy órakor véződtek mire a politikai kérdések megvitatása még éjfélig tartott.

Bulgária éber figyelemmel kíséri a török-angolszász-szovjet találkozót

Szófia. (Tp.) Bozsiloff bolgár miniszterelnök kihallgatáson fogadta tegnap a török követet. Utána a bolgár kormány tagjai minisztertanácsot tartottak.

Szófia politikai körök a minisztertanács egybehívását a kairói török-angolszász-szovjet tanácskozásokkal hozták összefüggésbe. Bulgária éber figyelemmel kíséri ezeket a megbeszéléseket.

ISMÉT MÜKÖDIK OROSZ KATONAI ATTASÉ SZÓFIÁBAN

Szófia. (Tp.) Több hónapos megszakítás után ismét szovjet katonai attasé érkezett Moszkvából Szófiába. Tekintettel arra, hogy a szófia szovjet katonai attasé visszahívásakor annak idején a moszkvai bolgár katonai attasét is vissza kellett hívni, most alkalom nyílik arra, hogy ismét bolgár katonai attasé menjen Moszkvába.

HORVÁT VÉLEMÉNY TITO „KORMANYARÓL”

Zágráb. (Rador.) A német távirati iroda jelenti: A horvát sajtó hivatalos forrásból sugalmazott hírmagyarázatot közöl azzal kapcsolatban, hogy Tito vezetésével egy új jugoszláv emigráns bizottság alakult. A lapok azt írják, hogy a „kormány” tagjai valamennyien jól ismert kommunisták. A horvát sajtó szerint nincs bennük semmiféle nemzeti érzület és csak irigys számukra, hogy Jugoszlávia felszabadításáért küzdenek. Valójában a világfőradalom a céljuk, — állapítják meg a zágrábi lapok.

KÉT MILLIÓ KORONA BÜNTETÉST RÓTTAK KI KOPPENHÁGA VÁROSÁRA

Koppenhága. (Ep.) A hétfő déli koppenhágai újságok a német hatóságok következő közleményét hozzák: December 4-én, szombaton orgyilkosok nyílt utcán lelőtek egy német katonát, Mirtán a gengszter-üzemek kifejlődése és az ilyen gonoszítottak gyakori megis-

mélődése csak azért lehetséges, mert a közhatalóságok és a lakosság az ilyen gonoszítókkal szemben nem járnak el kellő eréllyel és a lakosság ezeket a gonoszítókat támogatja, azért Koppenhága városára ismét 2 millió koronás pénzbüntetést róttak ki.

AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK EURÓPA-BIZOTTSÁGI MEGHÍVÓITJA WINANT NAGYKÖVET LETT

Genf. (Rador.) A brit hírszolgálat jelentése szerint Roosevelttel elnök John Winant londoni USA-nagykövetet nevezte ki az Egyesült Államok képviselőjévé az Európa-bizottságba.

BOLIVIA IS HADAT ÜZENT

La Paz. (DNB.) A bolíviai kormány hosszabb titkos minisztertanácsai ülést tartott és utána a fegyverhatalomnak megüzente a háborút.

KANADA MINISZTERELNÖKE WASHINGTONBAN

London. (Tp.) Mackenzie King kanadai miniszterelnök Washingtonba utazott. Az utazás Roosevelttel kívánságára történt.

HÁBORU UTANI FELADATOKRÓL TARGYALT A FINN KÜLKERESKEDELMI SZÖVETSÉG

Helsinki. (Rador.) A német távirati iroda jelenti: A finn külkereskedelmi szövetség csütörtökön Rya államelnök, a kormány tagjai, a képviselőház elnöke és az ország kereskedelmi életének számos vezetője jelenlétében legfőbb gyűlést tartotta, amelyen Paasakivi az államtanács alelnöke elnökölt. Tizenegy tag megválasztása után több beszédet tartottak, amelyekben megvitaták a háboru okozta feladatokat és azokat, amelyek a háboru után az államok és a földrészek közötti szabályozásra vonatkoznak. Befejezésül Ramsay elnök, külügy-miniszter mondott rövid beszédet. Ramsayt újból megválasztották elnöké, őt azonban a tisztségben Paasakivi tanácsos helyettesíti majd.

Gazdaélet — gazdasors

Az Erdélyi Gazda legújabb számából vettük át az EMGE országos elnökének alábbi cikkét:

Mindenki által ismert általános igazság, hogy az élet állandó küzdelem, amely sohasem szűnik meg. Minden nap újra kezdődik és tart addig, amíg élünk. A küzdelem állandó, de nem egyforma. Változik a szerint, amint az emberi életformák változnak. Más a tisztviselő, más a kereskedő, más az ügyvéd, orvos és másfajta a gazdák életküzdelme. Némely életformában a küzdelem előre meghatározott módon és korlátok között folyik, esélyei bizonyos mértékig előre kiszámíthatók. Más életformáknál az esélyek majdnem kiszámíthatatlanok és az életküzdelem formái a legváltozatosabbak. Ez utóbbiak közé tartoznak a gazdák, kiknek munkája szakadatlan, nem időhöz kötött. Nincs hivatalos óra, vagy üzleti záróra, mindennapi munkájuk gondját másnapra nem tehetik el. A gazda munkája napfelkeltekor kezdődik, sokszor az éjtszakába is belenyúlik, sőt nem egyszer éjtszakai is tart. S neki kell meghatározni az elvégzendő munka nemét, idejét, annak itemét és ha hibás az elhatározás, zökkenő áll elő az egész gazdaság munkamenetében. Küzdenie kell a természet szeszélyeivel, gondoskodni kell minden munkaeszközről, legyen az gép, vagy igavonó állat, nehéztalajmivelő, vagy könnyebb terményápoló eszköz. Rendelkeznie kell olyan anyagi tartalék felett, amellyel a nemvárt károsodások, elemi csapásokat is át tudja hidalni, hogy gazdasága rendes menetben biztosra legyen. Gyakran hallottam városi emberektől, hogy könnyű a gazdának, mert egész télen pihen. Ezek nem táuják, hogy mit jelent a gazda téli „pihenője”. Az állatot éppen úgy el kell kényszeríteni, gondozni, ápolni télen is, mint nyáron, sőt még sokkal több gondossággal és gondoskodással, mert hiszen nyáron az állatok megkeresik táplálékuk nagy részét a zöld mezőn, télen azonban a nyári munka eredményét fordítja a gazda állattal megtartására, növelésére. Nyári termékeinek egy részét is télen kell feldolgozni, munkaeszközeit a következő évre télen kell rendezőzni és a hiányzókat beszereznie.

Minden a rendes munkálkodáshoz tartozik. Gyakran érik azonban a gazdát nemvárt és előre nem látható csapások, károsodások, amelyek el kell viselnie és amelyeket valahogyan át kell hidalnia, hogy gazdálkodásának menetét továbbra is biztosíthassa.

Ilyen pl. egy nagy szárazság, vagy túlsok eső, árvíz, jégverés, amely ma kész, vagy féltékeny természetű pusztítja el. Ilyenek az állatállományban — amely a gazdasági munkában nélkülözhetetlen segítőtársa a gazdának — fellépő betegségek, elhullások, vagy más természeti, előre nem látható károsodások. Nem láthatta őket előre, sem anyagilag, sem lelkiileg nem készült fel rájuk — és mégis el kell viselnie ezeket is.

Bizony, sokszor összeomlana a gazda anyagilag, munkaképtelenné válna egészségileg, ha szűk anyagi ereje mellett nem volna benne annyi lelki-erő is, hogy ezeket a nehézségeket is áthidalja és leküzdje. Ez a lelki-erő táplálkozik az Istenbe vetett hitből, a gazda önbizalmából és abból a tudatból, hogy segítségért fordulhat az erejét meghaladó küzdelemben a gazdaközösséghez, gazdakörhöz, amelyben megértést, testi, lelki és anyagi támogatást talál. Ebben a gazdaközösségben rejlik erő kisebb, vagy nagyobb, aszerint, hogy mennyire él a gazdában a közösségi tudat és mennyire van áthatva az egyes gazda attól a kötelességtől, amely azt parancsolja, hogy baj esetén egymás segítségére kell sietnie. A gazdakörök összesége alkotja az EMGE-t. Tulajdonképpen ennek kell összefoglalnia és megszokoznia magában a gazdakörökben lévő közösségi erőt. Ezért kötelessége az egyesületnek gazdáinak sorsát állandóan figyelemmel kíséreni és ott, ahol baj van, ahol a gazda segítségre szorul, tényleg segítséget is sietnie, minden rendelkezésére álló lehetőség kihasználásával. Az egyesület vezetősége tudja, ismeri ezt a kötelességet, gyakran érzi ennek súlyát és igyekszik is mindent megtenni gazdáinak szolgálatában és segítségére. Ha ez nem mindig sikerül is kézzel foghatóan kifejezésre juttatnia, az nem a vezetőség mulasztásából, vagy hibájából történik, hanem azért, mert maga a vezetőség is erejét meghaladó nehézségekkel kerül szembe. Reméljük azonban, hogy minél inkább szorulnak gazdatestvéreink segítségre, Isten segítségével a vezetőség annál inkább meg fogja találni a segítés útját és módját. Ne csüggedjenek ezért gazdatestvéreink, hanem folytassák következetes, kitartó, becsületes munkásságukat. Műveljék meg földjeiket, tartásuk fenn családjukat, teljesítsék polgári kötelességeiket.

lőttek le, ezek közül 17 nehéz négy motoros bombázó volt.

SPLIT BOMBÁZASA

Zágráb. (Rador.) A német távirati iroda jelenti: Amerikai repülőek vasárnap kizárólag lakónegyedeket sújtván,

Split (Spalato) városát támadták. A lakosság felháborodással értesült arról, hogy a város közepében egy templomot is bombáztak, éppen istentisztelet idején. A legújabb megállapítások szerint az új terroristáknak több, mint 200 halálos áldozata van.

Jelentéseink a harcerekéről

Kremencsugói délnyugatra felfogták a szovjet gyalogság és páncélosok erős támadásait

Berlin. (DNB.) A német vezéri főhadiszállás jelenti:

A keleti harcok a Krim-félszigeten a szovjet csapatok Kerestől északkeletre tegnap délután már nem folytatták eddigi eredménytelen támadásaikat. Román csapatoknak a Kerestől délre lévő szovjet partraszállási híd ellen intézett támadása további jó előhaladást tett.

A nagy Dnyeper-kanyarban a szovjet csapatok tegnap folytatták támadásaikat. A szovjet áttörési kísérletek elkeseredett harcokban megúsultak. Dnyepropetrovszktól délnyugatra a német csapatok ellentámadása egy ellenséges harci csoportot felmorzsozott és annak csak esékly részei maradtak meg. Kremencsugói délnyugatra a német csapatok heves harcokban felfogták erős szovjet gyalogos és páncélos kötelékek támadásait.

Cserkasszínál a szovjet csapatok tegnap csupán néhány gyengébb támadást indítottak. A Zsitomirtól északkeletre

lévő körzetben a német gyalogsági és páncélos erők támadással több helységet elfoglaltak. A keleti arcvonal többi részéről csupán helyi jelentőségű harci tevékenységet jelentettek.

A német légierő jó eredménnyel támadta meg a szovjet utánpótlását utakon és vasúton, azonkívül Kiev körzetében csapatgyülekezéseket támadott meg. A 52. vadászrepülőraj december 4-én 8000. légi győzelmét aratta.

Dél-Olaszországban a Mignanotól délnyugatra levő magaslati területen a harcok hevessége fokozódott. Tulsulyban levő északamerikai csapatok erős támadásai váltakoztak német ellentámadásokkal és a harcok során néhány magaslat több ízben gazdát cserélt. A harcok még teljes mértékben folyamatban vannak. A délnyugati arcvonal keleti szakaszán élénkebb járőr-csatározásokat jelentettek.

December 5-én és 6-án a Földközi-tenger, valamint a megszállott nyugati területek fölött 25 ellenséges repülőgépet

Legújabb

A török államfő befajta kairói tanácskozásait

Ankara. (Europapress.) Izmet İnönü török köztársasági elnök, akit csak szerdára vártak vissza a török fővárosba, már kedden éjtszaka megérkezett Ankarába. Ezzel a kairói angol-amerikai-orsz-török tanácskozás befejezettnek tekinthető.

Rendkívüli minisztertanács Ankarában

Ankara. (Tp.) A török kormány tagjait İnönü államfő hazaérkezését követően rendkívüli minisztertanácsra hívják össze.

Kommunista szervezettel leplezett le a bucaresti rendőrség

Bucuresti. (Rador.) A Rador hírszolgálat jelenti: A fővárosi rendőrség közegei 66 tagu kommunista szervezetet leplezték le, mely a fővárosban és egyes vidéki városokban is tevékenykedett. A szóbanforgó személyek másokkal együtt kilenc összeskűvészi-házban gyűltek össze, egyes helyeken rádiókészülék is volt az ellenséges forrásból származó hírek megszerzése és e hírek révén bomlasztó propaganda terjesztése céljából. A letartoztatottak 65 százaléka zsidó, egyesek közülük igen jó anyagi körülmények között élnek.

Minden más változata az erről keringő híresztelésekre a képzelt birodalmába tartozik, — fejeződik be a Rador jelentése.

Német tudományos vélemények az orosz lélek rejteléről

II.

Természetes, hogy az az újabb német fel-fogás Oroszországról szemben áll a régiebb német, főleg porosz felfogással, amely I. Frigyes-től és II. Frigyes Vilmostól, akik az oroszokkal együtt osztották fel Lengyelországot, III. Frigyes Vilmoson át, aki I. Sándor cár segítségével szabadított fel a napoleoni iga alól Poroszországot, egészen I. Vilmos porosz királyig, aki halálos ágyán politikai örökségül hagyta unokájának a későbbi II. Vilmosnak: „Apléd az orosz barátságot”, mindig a szoros porosz-orosz együttműködést tartotta szem előtt. Ennek a politikának volt legmarkánsabb, legzseniálisabb képviselője Bismarck, aki a porosz-orosz szövetség segítségével védte a hátát az 1870-71. évi francia-német háború idején és így megmentette Németországot a kétfrontos háborútól, aki a Habsburg-monarchiát is kibékítette egy időben a cári birodalommal, mikor létrehozta a három császár szövetségét és aki a francia revanche-politikával szemben megkötötte a híres német-orosz viszonzbiztosító szerződést, amely megállította, megakadályozta a francia-orosz szövetség létrejöttét.

Bármennyire nagyra értékelik a nemzetiszocialista történészek Bismarck herceget, mégis nyíltan megírják, hogy a vaskancellár oroszbarát politikája hamis volt. Szerintük Bismarckot is, mint sok más európai államférfiut, megévesztette az orosz felsőrétegeknek látszólagos európai kulturája. A mai német felfogás teljesen igazat ad a régi francia közmondásnak: „Grattez le russe et vous trouverez le tartar.” Vakard meg az orosz és megtalálod benne a tafart. Ennek a közmondásnak a magyart tovább fejlesztették a német fajbiológusok, akik azt állítják, hogy az orosz faj nagy része mongói elemeknek észak-európai elemekkel való keveredése útján állt elő s ez adja meg a orosznak ázsiai jellegét. Ez kifejezésre jut abban, hogy az orosz elsősorban tömegember és nem különálló, külön járó és saját feje szerint gondolkodó egyéniség, továbbá az orosz politikában is kifejezést talál, mert a „kitaizmus”, a deszpota ázsiai jelleg határozza meg.

Az említett von Rimscha is kritizálja Bismarck orosz barátságát és szemére veti, hogy nem értette meg, miért kell Európának egységesen állást foglalnia Oroszországgal szemben. Rimscha különösen megütközik azon, hogy Bismarck egyenesen tagadta egy ilyen közös oroszellenes európai politikának lehetőségét vagy célszerűségét és egy Goresakov orosz külügyminiszterhez intézett levelében leírta ezt a Rimscha szerint ma szinte fel foghatatlan mondatot: „Qui parle Europe a tort!” Nincs igaza annak, aki Európáról, mint politikai egységről beszél.

Rimscha az orosz lélek európaellenes állásfoglalásának bizonyítására idézi Dosztojevszkijt és a szlavofileket éppúgy, mint a bolseviztákat, akiket teljesen egy kalap alá vesz. Az európaellenesség Rimscha szerint a legszembetűnőbb a misszionárius ruhájába öltözködött. Ilyen missziós gondolatok töltötték el a bécsi kongresszuson és a szent szövetség megalkotásánál a misztikus hajlandóságú Sándor cárt. Később Dosztojevszkij vezetésével a szlavofilek misszionárius törekvése célul tűzte ki a „rothadt Nyugat” megmentését a racionalizmusfél és istentelenségétől, továbbá a még öntudatra nem ébredt Kelet számára az igaz és mély megvilágosodást, a sokat emlegetett „proszvescsenije”-t akarta hírül adni. A bolsevizmus is a missziós gondolat jogyében akarja a régi világ elpusztításával és erőszakos nivellálás útján a földi paradicsomot megteremteni. Mindezeknek a missziós gondolatoknak egy az erdejébe: a titokzatos orosz lélek amely sohase tud európaivá válni — állapítja meg Rimscha.

Az orosz léleknek ez az európaivól elütő rejtelysége és idegenszerűsége nem új felismerés. Már régebben Mayr „lázás típusnak” nevezte az orosz. Kjellen a nagy széd földrajztudós az orosz néplelek e különségét „sírkőjele natura”-nak, steppe-termesztésűnek mondja és a steppe természetének telmíti. Azzal jellemzi, hogy inkább kiszárad mint elmélyül az orosz lélek és ezért alapjában fantasztikus és partatlan, elemei töltik ki.

A finn függetlenség évfordulóján Rytí a kis népek jogaiért szállt síkra

Helsinki. (Tp). A finn függetlenség kikiáltásának 26-ik évfordulója alkalmából Rytí finn köztársasági elnök Turku városában a kormány tagjai, valamint a politikai, gazdasági és kulturális élet vezető személyiségei jelenlétében nagy beszédet mondott, melyet a rádió is közvetített. Rytí a kis népek jogaiért szállt síkra, megállapítván, hogy egyes nagyhatalmaknak vagy nagyhatalmi csoportoknak a népek életére gyakorolt

befolyás nem lehet tartós, ha a népek jogait figyelmen kívül hagyják, mert ezek a kis népek gyakran, katonai gyengeségük ellenére is, valóságos szellemi nagyhatalmak, s egyben az emberi haladás műhelyei és gyakorlati központjai, melyek eredményei termékenyítőleg hatnak maguknak a nagy népekre fejlődésére is. Finnország háborújáról szólva az államfő megállapította, hogy a finn nép övédelmi háborút folytat, legszen-

tebb jogaiért küzd és ezt a küzdelmet szilárd elhatározással folytatja tovább. **NÉMETORSZÁG TISZLETJÁTADASA**

A FINN HŐSÖKNEK

Helsinki. (Rador). A hétfői finn függetlenségi ünnep alkalmából Németország helsinki követé megkoszoruzta a finn hősök emlékművét.

ÜNNEPSÉG BUCURESTIBEN

Bucuresti. December 6-án, hétfőn — mint a Rador jelenti — a finn függetlenség évfordulója alkalmából Bucurestiben beasóseges ünnepséget rendeztek. Az ünnepségen a kormány részéről megjelent Tomescu Petre egészségügyi, Marcu Alexandru propagandaisügyi és Enescu munkaisügyi miniszter, továbbá Hulubei Horia a bucaresti egyetem rektora, Cassulo Andrea pápai nuncius, Edvard Pallin finn követ, a diplomáciai testület több tagja, valamint igen sok magasrangú katonai és polgári személyiség és nagyszámú közönség.

Az ünnepség a két nemzet himnuszával vette kezdetét majd Hulubei rektor felolvasta Antonescu Mihai helyettes miniszterelnök levelét. Beszédje után Pallin finn követ szólalt fel. Az ünnepség zenekari számokkal és egy finn szín-darab bemutatásával fejeződött be.

Cáfolták Ciano gróf kivégzésének híré

Milano. (Rador). A német távirati iroda jelenti: illetékes olasz helyen megcáfolták az angol hírközlő szolgálatnak azt a jelentését, hogy Ciano gróf-

ot tegnap állítólag kivégezték.

Ciano gróf ügyének törvényszéki tárgyalása még meg sem kezdődött, — állapították meg mérlelkadó olasz helyen.

A fasiszta párt volt főtákarával együtt három volt miniszter is börtönbe került

Róma. A Nemzetközi Sajtótudósító jelenti: Megerősített nyert az a hír, hogy Carlo Scorza-t, a fasiszta párt volt főtákarát is őrizetbe vették. Scorza a fasiszta párt emlékeztetés július 24-i ülésén Mussolini ellen szavazott. Scorza-n kívül a fasiszta párt nagytanácsá-

nak más tagjai is az árulók fölött ítélek különbürség elé kerülnek, így Cino Pareschi volt földművelésügyi, Tullio Cianetti volt testületügyi és Marinelli volt iparügyi miniszterek is.

Hogyan látja a Wilhelmstrasse a Balkán hadászati és politikai problémáit?

Berlin. (MN). Német katonai körökben nyíltan tárgyalják a balkáni angolszász partraszállás lehetőségének kérdését. Egy német katonai szakértő megállapításai szerint a balkáni partraszállásnak két elméletileg lehetséges útja van: vagy a déli-olaszországi angolszász támaszponttól Albánia-ba való átugrás, vagy pedig az Égei-tengeret való feinyomulás a régi betérési kapu, Szaloniki irányában.

Az utóbbinak előfeltétele magának Szalonikinek elfoglalása és ezt megelőzően Kréta-val együtt a német kézen lévő számos égeitengeri szigeterőd legyűrésére lenne, de még nehezebb feladatnak minősítik a német szakértők, a görög, illetőleg horvát tengerpartnak az Otrantói-szoroson át való elérését. Érdekes, hogy a nehézségek hangsúlyozása ellenére jó

források szerint német katonai körök nem kételkednek abban, hogy a szövetséges hadvezetőséget Churcnill smert stratégiai vészparipája, az európai német állásoknak délkelet felől való felgöngyölítésének terve komolyan foglalkoztatja és ennek megfelelően számolnak azzal is, hogy az ellenfél a Dodekanézosz, Kréta és a görög szigetek terében erőteljesebb tevékenységet fog kifejteni. Talán ez a várakozás magyarázza azt is, hogy a Földközi-tenger keleti medencéjének szigetei közül a német hadvezetőség nagy erővel igyekszik az olasz örökség vitás, vagy elvitatható maradványait a maga ellenőrzése alá vonni. Mindenesetre figyelemreméltónak látszik, hogy ezeken a mellékhadszíntéren egyelőre a németek mutatnak nagyobb vállalkozókészt.

A Balkán, mint európai támadó-terület

De ha a szovjet igényeknek megfelelő másodfok front megteremtéséről van szó, miért ne jöhetne számításba maga Olaszország, ahol az angolszászok, — ha nem is olyan sikerrel, mely akár az angolszász közvéleményben, akár Moszkvában megelégedést válthatott ki, — végeredményben már európai földön állanak harcban a németekkel? Egy német könyvatos, mely a balkáni partraszállás nehézségeit felsorolja, utal Martin tábornok, a „Daily Telegraph” katonai munkatársának véleményére, mely szerint Róma elfoglalásával a szövetségesek olaszországi hadművelési céljukat valószínűleg kénytelenek lennének már elértek tekinteni. További előnyorulás az angol tábornok szerint túlságosan költséges vállalkozás lenne és aligha hozhatna közvetlen sikereket. Ahhoz, hogy Észak-Olaszországban csak 25 német hadosztállyal szemben is eredményesen lépessenek fel, a szövetségeseknek legalább 40—50 hadosztályt kellene felvonulítaniok, am ilyen nagyarányú összevonásnak óriási nehézségek állanak útjában. Ekképpen tehát — a nyugati falat egy a németek mint az angolszászok egyaránt megtámadhatatlannak látják, — mégis csak a Balkán nyújthatná — az aránylag legkedvezőbb európai támadó területet és talán ennek is része van abban, hogy a katonai akciókkal karöltve Németország politikai síkán is fokozottabb tevékenységet fejt ki. Neubacher követ, a német megszállás alá került balkánállamok biztosa a német sajtónak adott intervjújában külön hangsúlyozta Németország délkelet-európai politikájának tervszerű erőteljesebb

válását és Németország célját abban jelelte meg, hogy Délkelet-Európa jövő fejlődését a legmagasabb, kü politikai és gazdasági megszilárdulás irányába vezesse.

Neubacher véleménye

Neubacher követ szerint a balkáni élettérben az igen hatalmak mindig természetellenes rendezettségű állapot mesterséges fenntartása érdekében fejtették ki befolyásukat. Ennek a politikának legutolsó próbálkozása a délkelet-európai térségnek átfogó katonai szövetségbe való kovácsolására irányult. Ezzel szemben Németország Délkelet-Európában nem saját politikai uralmi igényeinek terét, hanem az egyetemes európai szolidaritás terét látja és ennek megfelelően a Balkán-szövetség, német vezetés alatt” jelszót elutasítja magától. Lehetséges, hogy a német vezetés alatt álló Balkán-szövetség hangsúlyozott elvetése Törökország megnyugtatását célozza. Mindenesetre érdemes a figyelemre, hogy Neubacher követ nyilatkozata, amint a Wilhelmstrassén kifejezetten megállapították nem váltott ki bírálatot.

Am ezek a kijelentések még mindig csak a kérdés negatív oldalát mutatják. Azonban hogyan gondolja Németország érdemben a megszállított balkáni területek politikai újjarendezését? Neubacher követ negatív jellegű megállapításait a visszajukra fordítva kétségtelennek látszik, hogy a német politika mindenekeült a Balkán önállóságra vágyó nemzeteknek vagy nemzetiségeknek kielégtetését vette terbe. Erre vall nemcsak a régi állapotok elítélése, hanem az olasz-

balkánpolitika tehereteletől megszabadult német délkelet-európai politika eddigi magatartása is: Albánia függetlítése, Görögország háború utáni függetlenségének megigérése. Ebben az összefüggésbe tartozik az is, hogy a Wilhelmstrasse nem tartotta szükségesnek megcáfolni azt a föltevést, mely szerint Németország Montenegró visszaállításának tervével is foglalkoznék.

Berlin a Szovjet balkáni támadásának akadályairól

Berlin. (Ep). A német fővárosba érkezett értesülések arra engednek következtetni, hogy az immár véget ért Roosevelt—Churchill—Sztalin találkozó Teheránban első sorban katonai kérdések álltak a tanácskozások előterében. Valószínű, hogy Sztalin a teheráni értekezleten való részvételét ahhoz a feltételhez kötötte, amelyet a Szovjet a moszkvai megbeszéléseken is eredményesen képviselt, hogy tudniillik a határmegvonások és a tiszállamok jövőjének kérdései csak a háború után kerüljenek tárgyalásra. Újabb szóba került bizonyára a teheráni megbeszéléseken a balkáni invázió kérdése is, amellyel kapcsolatban az oroszországi viszonyokkal ismerős német körökben az a vélemény alakult ki, hogy a Szovjetunió balkáni hadjárat esetében a törőrségi jogát kérta a maga számára, ameddig azonban a Krim továbbra is német kézen van és a szovjet hadsereg áttörése a nyugati Ukrajnában nem sikerül, addig a szovjet csapatok bevonulása a Balkán kiterjedése teljesen lehetetlen. Az angol—amerikai közös akció balkáni hadjárat esetére, ugy látszik Görögország területére kíván majd irányulni. Azok az újabb nehézségek, amelyek előtt a szovjet hadsereg Nyugat-Ukrajnában áll, okot szolgáltathattak arra, hogy Teheránban egy Törökországgal szemben alkalmazandó újabb diplomáciai nyomás alkalmazását határozták el. A legkevesebb, amit ez alkalommal az angol—amerikai nyomás keretében követeltek, nyilvánvalóan az lehetett, hogy Törökország engedjen át Nyugat-Anatóliában repülőtereiket az angol—amerikai légierő számára. A teheráni tárgyalások közvetlen hatásaként számolni lehet az angol—amerikai diplomáciai Törökország ügyébe, feltűnő módon való beavatkozására. A német sajtó az értekezletnek ezzel a részével egyelőre nem foglalkozik részletekben, bizonyára meg akarja várni a hivatalos közleményt.

Apcá történetek

Hírneves professzor volt Farkas Lajos, a római jog tudós tanára. Nagy tudományos érték volt, de ezt tartotta is magáról. Barátságban és állandó levelezésben állott Mommsen Tivadarral, a nagy germánnal, — ahogy ő nevezte.

Ha előadása, során egy-egy mélyebb római jogi fejezetről prelegált, Farkas professzor rendszeresen kijelentette, hogy „ezt mélységében és magasságában csak egyetlen értjük: Mommsen és én”...

Farkas a katedra legnagyobb tekintélyértésének tartotta, ha valaki előadásának megkezdése után lépett a terembe.

Utolsó jogászfélévben az ambiciózusabb hallgatók rendszerin újból felvetették a római jogot, hogy Farkas professzor ur emlékezzék, arcukra a közeli szigorlaton.

Igy vette fel Gergely Laji is, az Egyetemi Atlétikai Klub kitűnő birkozója. Már prelegált Farkas professzor, mikor Laji ajtót nyitott és döngő lépésekkel igyekezett a pad sorok irányába.

— Alljon meg és forduljon vissza, haszonkulán fiatal ember — szól rá Farkas professzor.

— Mi a neve Önnek, komisz egyén? — kérdezte még utána.

Laji szépen kilépett az ajtón, a fejét visszadugta s csak annyit mondott: Mommsen...

A terem nagy derűsége után maga Farkas professzor is elmosolyodott, hogy a „nagy germán” utasította ki őrájáról.

Gergely Laji azonban az eset után fordított szigorlati sorrendjén s csak másfél esztendő múlva ült Farkas professzor elé.

Kissé nyugós szigorlata után az öreg méltóságos végignézte.

— A szigorlatot el kell fogadnom, mert a Mommsen-név kötelez — mondta utána.

Farkas professzornak kitűnő volt a memóriája és arcismerete.

Egy másik szigorlaton igen rejtelmes kérdéseket adott a jelöltnek Farkas professzor ur.

— Tudja-e ön, hogy mi volt Gaius apjának a foglalkozása?

A jelölt, — mi szépet mondhatott? — rávágtá, hogy pék.

— Persze, pék... Persze... mondta a professzor ur. Azt tudják, hogy az Arany János apja földműves volt, a Petőfi korcsmáros, Vörösmartyé pedig tisztartó, de nem tudják a jogtudomány atyjának származását. Ott van az a könyvem 17-ik oldalán 8-ik jegyzetben.

Hát a Gaius apja kecskepásztor volt — világoztotta fel Farkas professzor a jelöltet s lenézően mérte végig az egész szigorlati hallgatóságot.

I. Frigyes Vilmos porosz király szokásaiban egyszerű és közvetlen volt. Szívesen jelt nagyobb sétákat székvárosában, ahol természetesen minden ember ismerte és mélyen, tiszteletteljesen köszöntötte. Sétái alkalmával minden kíséret nélkül, kezében vastag bambuszbotjal vegyült el a sokadalomban és szöba elegyedet alatiival. Egyszer egy vándorúrral találkozott, aki mélyen köszöntötte a királyt, de amikor az fejéje közeledett, hogy beszélgetni kezdjen vele, megfordult és — szaladni kezdett.

I. Frigyes Vilmos nem volt rest, nyomába eredt és utól is érte.

— Miért szaladtál el? — kérdezte tőle.

Az ember dadogva, zavartan válaszolt: — Azért, felség, mert féltem.

A király bambuszbotjával jót húzott az árusra és így szól:

— Ez azért kapjad, hogy a jövőre eszedbe vésd: Királyodtól nem félni kell. Királyodat szeretni kell...

Dec. 9, csütörtök
Róm, kat.: Péter
Protest.: Natália
Ortodox: B. A. Fo.

Napkelte: 7 ó. 35 p
Napny.: 16 ó. 9 p.
A nappal hossza:
3 óra és 34 perc

A Déli Hirlap megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével. — Szerkesztőség: Timisoara I., Boulevard Regina Maria S. kiadóhivatal: I., Piata Bratianu 3. szám.

Távbeszélő: szerkesztőség 50-78, kiadóhivatal 28-10.
Előfizetési ár a lap házhöz való kézbesítésévi vagy postán küldve: egy hónapra 140 lej, három hónapra 400 lej. Egyes szám ára 5 lej.

Aradon előfizetések, hirdetések és felszólalások Reclama hirdető-irodában, Metianu-utca 6. Távbeszélő: 17-11.

A Déli Hirlap szerkesztősége új helyiségben

A Déli Hirlap szerkesztősége december 8-tól új otthonában dolgozik. A szerkesztőség a timisoarai-temesvári Magyar Ház földszintjére költözött, azokba a szobákba, amelyekben eddig a Romániai Magyar Népközség bányászati központja működött. A népközségi iroda a Magyar Ház első emeletén van. A szerkesztőség új címe: Timisoara I., Boulevard Regina Maria 8; telefonjainak száma a régi, vagyis 50-78. A Déli Hirlap kiadóhivatala továbbra is eddigi helyiségében — Timisoara I., Piata Bratianu 3. — marad, változatlan — 28-10 — telefonszámmal. A szerkesztőség és a kiadóhivatal közös postafiókja (Casuta postala) 26.

— Orgonáztatás a tincal-tenkei református egyházban. (Saj. tud.). A tincal-tenkei református gyülekezet ötven év előtt állított fel a templomban orgonát, amely az idők folyamán azonban a használat következtében alapos javításra és átépítésre szorult. Czapfalvy József lelkész, aki nyolc esztendő előtt került a gyülekezet élére és szervező tevékenységével pompásan kijavíttatta a templomot és szép paplakot építtetett, az orgonára is gondolt. Biztatására áldozatkész elődeikhez méltóan a hívek 150.000 lejt adtak össze erre a célra. A javítás megtörtént és az orgona most ünnepélyes istentisztelet keretében újból megszólalt. Ez alkalommal Czapfalvy József lelkész az egyházi zene és ének jelenőségéről és hatásáról prédikált, majd felszentelő imát mondott. Az orgonáztatás délutánján hangverseny rendeztek, amelyen a közönség zsufilásig töltötte meg a templomot. Szilágyi Sándor pancotai-pankoti lelkész bírált olvasott és ígét hirdetett, Szemes Károly beusi-belényesi tanító szavalt. Szarvadi József tanár énekel, majd több változatos műsorszám után Czapfalvy József lelkész záróimát mondott.

— Vadászati engedély nélkül nincs fegyvertartási engedély. Timișor-Temes Torontal megye prefekturája most állítja össze azoknak a személyeknek a jegyzékét, akiknek fegyvertartási engedélyük van, de vadászati engedélyük nincs. Míndazok, akik záros határidőn belül nem szereznek maguknak vadászati engedélyt, elvesztik fegyvertartási engedélyüket és kötelesek vadászfegyvereiket beszozálatni.

— Bezárták a zágrábi iskolákat. (Zágráb). Tekintettel a tüzelőanyag hiányára és a közúti forgalom erős csökkenésére, a horvát közoktatásiügyi miniszter elrendelte, hogy Zágrábban az összes iskolákat két hónapi időtartamra bezárják.

— Negyvenkilenc szabotázs-ítélet november hónapban. A timisoarai-temesvári törvényszék november hónapban 49 szabotázs-ügyben hozott ítéletet. Német Emil hugo-jugosi kereskedőségét egy évi börtönrre ítélte a törvényszék. Osterreicher Mihály timisoarai-temesvári tímárt pedig egy évre munkatáborba utalta. Ezen kívül 12 vádlottat egyenként fél évre utaltak munkatáborba, 4 vádlottat 3 havi, 4 vádlottat 2 havi és 14 vádlottat egy-egy havi munkatáborba, 13 vádlottat pénzbírságra ítétek.

— Elbocsátott alkalmazott meggyilkolta munkaadóját. (Saj. tud.) Turnu-Severin egyik utcájában vértől borított holtan találták Kolin Józsefet, az egyik duna hajótársaság turnuseverini vezetőjét. A nyomozás kiderítette, hogy Kolin meggyilkolták és a tettes Constantinovici Zanis, a hajótársaság volt alkalmazottja, akit Kolin József szabálytalanságok miatt elbocsátott. Constantinovici a lakásáról eltűnt, ellenben megtalálták egyik levett ruháját, amely tele volt friss emberi vérrrel és így kétségtelen bizonyosságra annak, hogy a gyilkosságot ő követte el.

— ESTE 6 ÓRÁKOR KEZDŐDIK AZ ELSŐTITTELÉS. A timisoarai-temesvári légvédelmi körzet parancsnoksága közli, hogy az elsőtitelés 6 órakor kezdődik.

— Részvénytársaságok figyelmébe. A timisoarai-temesvári pénzügyigazgatóság felhívja a részvénytársaságok figyelmét arra, hogy tizenöt napon belül terjesszék be a pénzügyigazgatóság második emeleti 59-ik számú szobájában az 1942 december 31-én lezárt mérleget, az ugyancsak 1942 december 31-ről szóló nyereség- és veszteség-számlát, valamint az 1942-ik kereskedelmi év tevékenységével foglalkozó közgyűlés jegyzőkönyvének három másolatát.

— A közmunka megváltása mindenkire névve egyformán kötelező. (Saj. tud.). Az aradi polgármesteri hivatal pénzügyi szolgálata közli, hogy egy legújabb törvénymódosítás következtében a közmunka megváltása mindenkire névve egyformán kötelező, vagyis 1500 lejt kell fizetniük azoknak a személyeknek is, akik eddig csak 750 lejt fizettek. (Nyugdíjasok, köztisztviselők, közérdeklő magánvállalatok alkalmazottai stb.) Ezeknek sürgősen ki kell egyenlíteniük a másik 750 lejt is, az 1943-1944 évi közmunka megváltása címén.

SZINRE-SZINT...

Mosdatlan, mocskos fiu jelentkezik a cukrásznál és előadja, hogy cukrászinas akar lenni.

— Ilyen maszatos, piszkos, fekete kezekkel akarsz cukrász lenni? — kérdi a mester.

— Kérem mester ur, én majd a csokoládébonbonokat csinálom.

KORSZERÜ IRÁSMODOR

A főnök megérkezik az irodába és első kérdése:

— Jött valami posta?

— Csupa weekend levelet kaptunk, főnök ur.

— Mi az, hogy weekend levél?

— Valamennyi így kezdődik: Amennyiben a hét végéig nem fizetnek...

A FŐLÖSLEG FELHASZNÁLÁSA

Az első világháborúban történt, hogy a katonaság élelmezését ellenőrző tábornok megkérdezte az egyik közlegényt:

— Jó a kenyereitek?

— Alázatosan jelentem, jó, — felelte a legény.

— És elég a fejadag?

— Elég — válaszolta a katona.

— Talán marad is valami belőle itott?

— Alázatosan jelentem, marad.

— És mi csináltok a felesleggel?

— Megesszük, tábornok ur.

Irodalmi életünk eseménye!

Szemlér Ferenc:

HAZAJÁRÓ LÉLEK

Megjelent és a fecskés könyveket árusító könyvesboltokban kapható

A kiváló délerdélyi író művészi tollal megírt könyve a legszebb ünnepi ajándék

EGÉSZSÉGÜNK

Az ivóvízeiről

Ha ivóvízről beszélünk, akkor a háztartásban egyébb — fürdőre mosakodásra, mosásra, tisztogatásra és főleg főzésre — használatos vizet is értjük. Ahol központi vízellátás — vízvezeték — van, ott együtt termelik és szállítják az egész vízmennyiséget. Falun, vízfolyások mellett rendszerint külön vákik a háztartási víz az ivóvíztől, az előbbi a patakából, vagy tóból merítik és az utóbbit kútból igyekeznek megszerezni. A kétfajta víz azonban a háztartásban nem kívánatos egészségi okokból, hanem törekedni kell az egész háztartási vizet olyan helyről beszerezni, hogy annak minden cseppje az egészség veszélyeztetésére nélkül íható legyen.

Egy ember átlagos vízvízüksége évente vízvezetékekkel ellátott városokban 40—50 köbméter tesz ki falun és vízvezetékekkel nem bíró városokban pedig mindössze 15—20 köbméter. A különbség onnan származik, hogy vízvezeték hiányában a vizet kútból és pedig gyakran messziről kell hozni és emiatt aztán inkább takarékoskodnak a vízzel.

Az eszményi vízellátás az volna, hogy mindenütt létesítenének vízvezeték. Számos külföldi ország ezen a téren messze jár előttünk. Olaszországban a lakosság 91 százaléka, Angliában 90 százalék, Németországban 85 százalék, az Északamerikai Egyesült Államokban 65 százalék, Chilében 44 százalék élvez vízvezetékű vizet.

Észak-Amerikában 12.750 vízmű működik és a 122 millió lakos közül 81 millió fogyaszt vízvezetékű vizet. Svédországban minden 5000 lakosnál nagyobb községeknek saját vízvezetéke van.

Már az ókori népek is felfismerték a jó ivóvíz szűkelegességét és erre a célra vízvezetéseket építettek. Vízvezeték volt Babilonban, Egyiptomban és Karthágóban is. Görögországban a régi Athént 18 vízvezeték látta el vízzel. Ezek közül az egyik 25 kilométer hosszúságban Krisztus előtt 130-ban épült és még a közelmúltban is használatban volt. A hajdani Róma is el volt látva a közel hegyekből odavezetett tiszta forrásvízzel. A rómaiak azonban nemcsak a fővárosban tartották szűkelegnek jó ivóvízről gondoskodni és ezért a birodalom más helyein is létesítettek vízvezetéseket. Mainzban, Obudán, Kölnben és másutt ma is megtalálhatók a régi római vízvezeték maradványai. Az arabok és a törökök, akiknek vallása szabja meg a gyakori mosádot, szintén létesítettek vízvezetéseket. Spanyolországban ma is vannak az arab világól megmaradt vízvezeték. Timisoara-Temesvárot igen kiterjedt volt háromezres esztendő előtt a törökök vízvezetéké, amelynek anyagcsévei sok helyen még most is a földön vannak, más csőrézeit pedig a múzeumok őrzik.

Nálunk a lakosság többsége kutakból szerzi be a vizet. A kutak sokszor nem kifogástalanok. A vízhardás következtében a víz utközben könnyen beszennyezhető. A vízhardás és vízhardás fáradságos és időrabló munka. Ezért — mint fentebb írtuk — inkább takarékoskodnak a vízzel, ami az egészség és tisztaság rovására megy.

Sok helyen olyan élvezhetetlen a kutak vize, hogy a lakosság nemcsak a háztartási, hanem az ivóvizet is patakából, folyóból, tóból szerzi be. Így aztán nem csoda, hogy a víz sok betegséget és fertőzést okoz.

Igaz ugyan, hogy a vízművek legnagyobb költségét a csőhálózat okozza. Mégis arra kell törekedni, hogy minél több vízvezeték építsenek. Külföldön számos példa van rá, hogy több község közös, úgynevezett csoportos vízvezetékét létesít. Különösen Olaszországban van sok ilyen csoportos vízvezeték. Ezek közül a legnagyobb az apuliai vízvezeték, amely 166 községet és kisebb városokat lát el másodpercenként 6300 liter vízzel. Hasonló csoportos vízvezeték van Németországban, Svájcban, Svédországban, Finnországban, Norvégiában, Dániában, Hollandiában és Észak-Amerikában.

A mostani világháború előtt minden országban az orvosok és mérnökök nagy mozgalmat indítottak a csoportos vízvezeték építése ügyében. Sok államban megértéssel és találatosítással a mozgalom, de aztán a közbejött háború miatt minden abbamaradt. Remélhető azonban, hogy a béke bekövetkezése után a mozgalom új életre éled és eredményes is lesz.

Burkus a városban

Írta: BÉRCZY LAJOS

A gazda befogta a lovakat. Még hajnalban leszedte a dinnyét s vitte a városba eladni. Már fent ült a kocsinak s csak egy közelben felelőnek, hogy Burkust, a háziorvost ebet kösse meg, mert az istenverte döggje minap is utána futott a kocsinak s csak egy közelben felugrott nyulnak lehet tulajdonítani, hogy megint be nem ment vele a városba. Az asszony nyakbőrén fogta meg a kutyát s húzta az ő felé, a gazda pedig „Isten áldjon, Julis” köszönnel elhajtott. A teher nem volt nagy, tehát kocogásra fogta a lovat s csakhamar eltűnt a város irányában.

Az asszony húzta Burkust, de Burkus nem igen engedelmessékedt. Tudta ugyanis, hogy gazdája a városba készül és az ő agyában valahol több csodálatos emlék benyomása volt; tavalyról, amikor gazdája kocsija után loholt, bent járt a városban. Különösen szép és kellemes dolgokat látott ő akkor, s azóta, valahányszor hosszú utra készült a gazda, mindig megpróbálja, hogy a kocsi után szökjék, de hasztalan, mert gazdái részen voltak ilyenkor, s megláncolták.

Burkus sorsa azonban ugy akarta, hogy ma elkerülje a gyilkolt láncot. A gazdák pár hónapok kis babájá bent a házban felébredt és sirni kezdett. Burkus tudta, hogy asszonya erre a hangra rohan a házba. Hirtelen erősen megbicsakolta magát. Az asszony rövid ideig viaskodott vele, de aztán elengedte és futott be a szobába, Burkus pedig óriási szökéssel rohant ki az utcára.

Szabad volt. Csodálatosan edes boldogság. Ahogy Burkus szimatolta a nyomot, teljes erejével rohant gazdája után. Mikor kiért a faluból s messziről felfismerte a kocsiát, mérsékelte futását. Közéledni nem mert, félt, hogy gazdája megostorozza és hazaparancsolja. Burkus körül nézett. Jobbról, balról hatalmas buza-törökkel kínálkozott hatalmas hajrákra. Rögön rá is rontott az egyikre. Széles jó kedvében a pacsiúrtakát zavarta, hajkurászta. Egy helyen — ő mily öröm — hőröcsög-szimatot kapott s pillanatok alatt meg is találta a bársony-bundás állatkát. A hőröcsög érezve, hogy nem menekülhet, visszafordult s dühösen ugrott ellenfelének. Burkus vinnyogott fájdalomában, mert a hőröcsög Burkus orrába kapott. Végre a földhöz csapta elveken koloncát. A hőröcsög gerince eltört. Burkus diadalmasan vakkantott egynéhányat. Vagyakozva nézett aztán a szomszéd kukoricás felé, mert jól tudta, hogy benne rejtőznek a nyulak. Am észbe jutott, hogy miért is van ő itt. A kocsi után nézett s mert nem látta, rohanva igyekezett utána. Kemény nyargalás után el is érte. Buzgalmában elfeledte, hogy kellő távolságot tartson. A gazda nagy haragra lobbant Burkus láttára. A kútja sunyított s könyörgően vinnyogott, de a gazda parancsát még sem teljesítette: nem fordult vissza, bár bizonyosan tudta, hogy estére, ha hazaérnek, ostor-szij tépi véresre a börtét.

A várost Burkus óriási vásárnak tekintette. A benne zsvajló élénkséget roppant szerette.

Midőn beértek a magasabb házak és a sü-

rűb ember-rajok közé, Burkus kibátorkodott a kocsi alól, ahová behuzodott és megkezdte ünnepnapját. Eleinte szemmel tartva a lassan haladó kocsi, kisebb körökben szaladgált szanaszét. A piac-tér közelében gazdája kocsiját is megrohanták vásárlók. Ezt a jelenetet Burkus mindig félreértette és megugatta. De most csak egy párat vakkantott kötelességből, azután mozgási körének sugarát hosszabbra vette. Szaladgálás közben élvezte a mindenünnen feléje áramló szagokat. Hirtelen, a lebbenő szellővel egy jól ismert illat, minden illatok királya, érkezett el hozzá: a zsírban süllő lus szaga. Gyomra felmorgolt s rohanva indult meg az ingerlő illat irányában.

Burkus a tolvajlásban nem volt kezdő. Taktikája e rablásoknál a gyorsaság volt. Most is — hogy odaért a pecsenye-sütlőkhöz — közéjük rontott s a beállott zürzavarban felkapva egy nagy darab húst, már tova is száguldott. Jó távol a piactól, egy széles utcában állott meg és élvezettel megraggelizett.

Az utca közepén, a sétaterén gyermekek játszódtak. Burkus szemé megcsillant az örömtől: ez az ő esete! Hízlagén közeledett feléjük, s órákat töltött el játszva közöttük, amíg meg nem éhezett. Ehből után nézett.

Szimatja egy elelmiszer-kereskedés elé vezetete, de itt drótháló borította az ajtó előtt csábítón mosolygó falatokat. Burkus próbálkozott ugyan, de az egyik szemfüles segéd botot ragadott. Egy pékboltra bukkant. Itt lefeküdt és hosszú ideig élvezte a friss kenyér ingerlő szagát. Türelmét végül siker koronázta. Az üzletből egy szőgáló lépett ki, karján cipőkkel telt kosárral. Burkus követte a szőgálót. Szerencsése volt: a leány megállott beszélgetni s fáradt karjairól lecsusztatta a kosarat. Burkus már rohanhat is a szakmánnal... Étkezés után szundított egyet. Mire felébredt, a nap már magasan járt. A gazdájához vezető szimatot kereste, de nem találta. Vaktaban megindult s bejutott a város szívébe. Itt több ízben bosszusan megugatta a kirakatokban megjelenő tükröképet és ösztöne már támadásra tüzelte, midőn váratlanul veszélyes szimát ért hozzá. Szívébe nagy félelem szállott, mert; megpillantotta azt a zöld kocsiát, amelynek tavaly egy ízben foglya volt. Menekülését akkor egy vásott gyereknek köszönhetné aki leszedte a lakatot a kocsi ajtajáról s feltárta előtte a szabadság kapuját. Burkus szívében halálos félelemmel rohant egy széles, hosszú uton. Megneveült. Lihegve feküdt le egy nagy fa árnyékába. Agyára a feleletől nehéz köd borult. Elaludt és pihenve ébredt. Most már csak a hazatéréssel kívánt foglalkozni. Óráig kereste a hazavezető szimatot, de mindhiába. Nem talált semmi értékes nyomot. Leheveredett és busan nézte az elvonuló idegen kocsikat. Az órák teltek, késő délután volt. Egyszerre csak felkapta a fejét; a szomszédjuk szekere közeledett. Agyában mintha ke-rekek mozdultak volna... és rohanva indult meg a hazafelé vezető uton, a megtalált nyom fonálán.

FARUK KIRALY VISSZATERT KAIROI SZEKHELYERE. (Mersina). A kairói rádió híradása szerint Faruk király szerdán visszatért kairói székhelyére, az Abdin palotába. (DNB).

MEGHOSSZABBÍTOTTAK A SVÉD-SVÁJCI KERESKEDELMI SZERZŐDÉS HATALYÁT. (Stockholm). Svédország és Svájc kioldottségei aláírták a két ország között fennálló kereskedelmi szerződés meghosszabbításáról szóló megállapodást. E szerint Svédország továbbra is borokat, narancsot és különböző gyümölcsöket szállít Svájcnak, gópek, vegyi és gyógyszer-készítmények ellenében. A szerződéshez jegyzéket fűztek, amely szabályozza a két ország közötti pénz- és clearing-elszámolást. (Tp).

A FINN MUNKÁSSZERVEZET MEGALAPÍTÁSÁNAK HATVANADIK ÉVFORDULÓJA. (Helsinki). A német távirati iroda jelenti: Most ünnepelték az első finn munkásszervezeti sejt megalakításának hatvanadik évfordulóját. A finn munkásszervezet ma 800 egységet foglal magában és az 1100 helyi szervezet az egész finn nép képviseletét képviseli. Az évforduló alkalmából Tanner miniszter, a finn szakszervezetek egyesületének elnöke beszédet mondott, kiemelve, hogy a finn munkásságot ugyanazok a gondolatok lelkesítik, mint minden finnt és sikerrel küzdenek bármilyen kommunista nemzetbizesség ellen. Beszéde végén a finn miniszter kiemelte, hogy a finn nép kívánja a békét, de csak a tisztességes békét; ha ez nem lehetséges, akkor nem hajlanak meg semmilyen erőszak vagy fenyegetés előtt sem. (Rador).

A VILLAMOSÁRAM ÉLETFONTOS-SÁGU KÖZSZÜKSÉGLETI CIKK. (Szofia). A bolgár hivatalos lap kormányrendeletét közli, amely a villamosáramot életfontosságú közszükségleti cikknek nyilvánítja és az áram igénybevitelének korlátozását külön bizottságra bízta. Az elektromos árammal való visszaéléseket a polgári mozgósításról szóló törvénybe ütköző cselekedetnek minősítik és az szigorú büntetést von maga után. (Tp).

A MONTENEGRÓI LAKOSSÁG EGYNEGYEDRÉSÉT KIIRTOTTÁK. (Belgrád). A német távirati iroda jelenti: A Novo Vreme közli, hogy a kommunista bandák a montenegrói tisztogatási műveletet befejezéséig a lakosság egy-negyed részét lemészárolták. (Rador).

CSAK MOST VOLT ISMERETESSÉ A TIGRIS TENGERALATTJÁRÓVAL EGYÜTT ELPUZSULT TENGERSZEK SZAMA. (Genf). A német távirati iroda jelenti. A Daily Express című angol lap ismerteti a brit tengerügyi hivatal közlését, melyből kiténik, hogy az áprilisban eltűnt Tigris angol tengeralattjárón hat tiszt és ötvenhat tengerész vesztette életét. (Rador).

HÁROMEZER KILÓS IDŐZITETT BOMBA ROBBANT — CSAK HARMAN HALTAK MEG EGY KISKÖZSÉGBEN. (London). Tegnapelőtt az egyik kisebb angol helység fölött lezuhant egy nagy repülőgépről, amelyen három ezer kilogramm súlyú bomba volt. Az időzített bomba a községre esett és amikor felrobbant, a helység minden háza összedőlt. A repülőgép személyzete ejtőernyővel menekült és földet ért, mielőtt még a bomba felrobbant volna. A személyzet figyelmeztetésére a lakosság a községből mind elmenekült és így történt, hogy a hatalmas robbanás rettentően erejének mindössze három emberélet esett áldozatul. (Tp).

RÁDIO

DECEMBER 9, CSÜTÖRTÖK

Bucuresti: 6.55 Ébresztő, hírek, zene, 12.45 Hírek, 1.3 Deli hangverseny, 13.40 Európai film, 13.50 Német hírszolgálat, 14 Hírek, 14.30 Szórakoztató műsor sebesületek részére. 15.30 Katonák postája. 17.55 Félzene, 18.15 Német hírszolgálat, 18.30 Exotikus zene. 19.10 Előadás a kínai falról, 19.25 Kamarazene. 19.50 Hírek, 20 Rádiózene, 20.40 Rádiógyetem, 21 Rádiózene, 22 Hírek, sport 22.20 Szórakoztató zene, 23.30 Induó

Radio Moldova, 12 Munka és világszág, 12.45 Bukovíni zene, 13 Orvosi tanácsadó, 13.10 Operanyitány, 13.30 Hírek, 19 Kamarazene, 20 Előadás, 20.15 Zenekar, 21 Hírek.

Budapest I, 7.25 Ébresztő, torra zene, 8 Hírek, zene, 9 Hírek németül, románul, szlovákul, ruszinul és szerbül, 9.30 Szórakoztató zene, 11 Hírek 11.15 Zenekar, 12.15 Kamarazene, 12.40 Előadás 13.10 Zenekar, 13.40 Hírek, 15 Szórakoztató zene, 15.30 Hírek, 16 Cigányzene. 16.25 Erde Mária előadása: Reményik Sándor és a nők címével. 17 Víziházózatok, 17.20 Fuvózonekar, 17.45 Hírek, 18 Olajos növények, 18.25 A rádió hangversenydobogóján, 19.05 A kaméliás hölgy című szindarab közvetítése. Az első felvonás szünetében: Hírek 22.10 Muzikálé Dunapart, 22.40 Hírek, 23.10 Hírek németül, angolul és franciául, 23.40 Rádiózene, 24.45 Hírek.

Apróhirdetések

DIESEL-MOTOR, 50, 60 és 70/80 lóerős, olcsón eladó. Cim: a Euzias-i malom. (9545)

GYERMEKKOCSI, kifogástalan, fehér gumikkal, valamint gyermekautó eladó. Timișoara, II., Matasarilor-utca, 36. (9585)

RÁDIÓ-készülék, 4+2 lámpás, nagyon jó állapotban eladó. Cim: Timișoara, I., Zurebara-utca, 11, 3. ajtó. ( )

ELADÓ barna szkunzspellerin, fehér róka, női esőcipők, ruhák, kötött gyapjúkabátok. Timișoara, III., Domnita Balasa-utca, 19. (9557)

ELECTROTECHNICA ROMÂNĂ, Ing. GEORGE ȘINCAI

Arad: Regele Ferdinand-körút 5. szám. — Távbeszélő: 13-15.
Timișoara: Solderer-utca 6. — Távbeszélő: 11-46. — Inreg. Nr. 9112/1938.
Legnagyobb választék karácsonyi ajándékokban. AEG- és TELEFUNKEN-rádiók, villanygramofonok, rádióval együtt, román, német, korszerű és klasszikus hanglemezek. Háztartási cikkek: perszivék, kenyérpírók készülék, vasalók s más egyébek.

PIANINÓ, keresztűros, igen jó állapotban lévő, bérbeadó, esetleg eladó. Megtekinthető Timișoara, III., Diaconul Coresi-utca, 15. (9558)

Még jóminőségű árut találhat a Maradékok áruházában
Timișoara, Carol-körút 5. Doja-u. sarok. Melyszint. Távbeszélő 35-90
Inreg. Ft. com. No. 424240-1-42.

ELADÓ 3/4-es, valódi perzsakabát, 16 metszett üvegből való tányér, valamint kerekded asztal. Timișoara, Carol-körút, 6. I. em., 12. ajtó. (9559)

KÉT finom szövésű, barna télikosztüm, karsu termetre illő, 36-os új, mennyasszonyi és egy 36-os barna cipő, valamint olcsó kezításkák eladók. Megtekinthető d. e. 10—1-g. Timișoara, Tudor Vladimirescu-sor, 15., 1. ajtó. (9562)

URANIA-filmszínház, Arad Távb. 12-32. Inreg. Nr. 1618-1941
Előadások 3, 5, 7 és 9 órák

Ma bemutató. A finn nép szabadságharcja. 1916. Hatalmas képm. Isgalom és szerelem a **Borzalmak tanyája**

VARRÓGÉP, esónakos, jó állapotú, alig viselt szürke férfiruha, 37-es hócipő és sárcipő, női kalapok, kis női táska, kerékpárgumi (Ballon) eladó. Timișoara, I., Mercy-utca, 7, 6. ajtó. Földszint.

KERESEK megvétel, haszonbérlet, vagy társulás céljából jól menő, falatozó-fűszerüzlet-féle üzletet. Cim a timișoari Doje-szálloda portásánál. (9569)

SZÉP, csikós, bárszony fotój, ágynak kinyitható, nagyon jó állapotban lévő, eladó. Timișoara, II., Dacilor-utca, 10, 15. ajtó. (9568)

KORSZERŰ baba-háló olcsón eladó. Timișoara, II., Titu Majorescu-utca, 1. Ungár. (9566)

FORUM-MOZI, ARAD Távbeszélő 20-10. Inreg. Nr. 783-942
Előadások 3, 5, 7 és 9 órák

Ma, minden idők legdallamosabb filmje **VIVERE**
A főszerepben **TITO SCHIPA**

ARANYOZOTT képkeretek és tölgyfa-ágy olcsón eladó. Timișoara, I., Gh. Lazar-utca, 3, 4. ajtó. (9565)

HÁROMNEGYEDES, leánya részére való kerékpárt veszek. Ugyanott kijűnő gyermekbakancs és fényezett tekejék (kugli) eladó. Timișoara, Motilor-utca, 6. Földszint. (9565)

ÜZLETHELYISEGET keresek, vagy üzletet átvennék, esetleg helyiséget, amely elvélaszható volna. Timișoara, III., Asanesti-tér, 2. Lénártné.

FOTÓT, aki pakurafűtéshez és szerelémunkákhoz ért, azonnal felfogadnak. Müller-festőde. Timișoara, II., Bej. szám 3745/44/935.

Megjelent! Romániai Magyar Írók Antológiája

Szerkesztette: **VITÁ ZSIGMOND**

Nyomatott: Societatea Națională de Editură și Arte Grafice „Dacia Traiană” Timișoara I, Strada Lonovici 2 înmatr. sub Nr. 52/1488/1943 la Registrul Of. Com. Timișoara
Tiraj: 10.000 Exemplare
Timp: 10 Decembrie 1943

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

CORSO-MOZI Előadások 3, 5, 7, 9 órák TELEFON: 33 95
Timișoara Temesvári Inr. Nr. 6-1103-1939

Zene és box-móka: **A féltékenyek iskolája**
énekes vígjátékunkban: **ALBERTO RABAGLIATI, CARLA DEL POGIO**-val

FÉRFIÖLTÖNY, sötét, választékos, alig használt, tiszta gyapjú szövetből készült, közepterméjre való, eladó. Ugyanott gyapjútakarót keresnek megvételre. Cim: Timișoara, IV., Tudor Vladimirescu-sor, 15., 1. ajtó. (9560)

POLYAASZTAL, fiókokkal, pólyahuzat és -betét, 35-ös gyermekbakancs és félcipő, szövetruha, 19—12 éves leányka részére való, eladó. Timișoara, Vladica Badescu-utca 11. szám, 5. ajtó.

ELADÓ fekete férföltöny, külön a nadrág, női kabát, női ruhák, 34-es hócsizma. 28-as hócipő és gyermekcipő, fű-nadrág, fehér, új bőrkesztyű, hegedű, koresolya Schweighofer, Timișoara, IV., Berthelot-körút 2., 2. ajtó. (9572)

ELADÓ tiszta hálószoba, ónémet ebédlő mahagony íróasztal. Megtekinthető csak vasárnap Timișoara I, Tutin-utca 5., 2. ajtó. (9571)

BESSZARABIAI bunda, erős termetre való, jó állapotban lévő, eladó Timișoara, III., Iris-utca, 34. (9547)

INGYEN adok használatra két 6 éves lovat 6 hónapra. Timișoara, II., 3 August-utca 33., 20. ajtó. (9546)

MINDENES bejárdaót keresnek, Timișoara, I., Bredeanu-utca, 3, I. em., 3. (9563)

MEGVÉTELRE keresünk irésztalt és könnyvsekretynt. Cim a timișoari kiadó-hivatalban.

ELADÓ finom, fekete, új gyapjuszövetöltöny, erősebb termetre való, 42-es félcipő, új, hosszú alsónadrágok, 42 keménymellű ing. Megtekinthető d. e. 10—1-g. Timișoara, Tudor Vladimirescu-sor, 15., 1. ajtó. (9561)

VESEK butorokat, egyes háztartási: cikkeket, kerevetet (otomant), varrógépet, stb. Almank. Timișoara, IV., Fröbl-utca, 48. (9574)

ELADÓ üzembiró állapotban lévő 10-es kőtörőgép, minden szerszámmal, Timișoara, II., Mercur-utca, 3. (9575)

TRIKOREKORD kötőgép, eladó. Vételárát bárki egy hónap alatt megkeresi. Timișoara, IV., Pop de Basesti-utca, 25. (9578)

EGYEDÜLLŐ, középkorú, jobb nő keres mindenes szakácsnői állást. Ajánlatokat „Kifogástalan” jellegre a timișoari kiadóba kér. (9581)

ELADÓ Orion-gyártmányú, 3+1 lámpás rádió. Timișoara, III., Vadu! Calugareni-utca, 16. (9583)

KERESEK tisztességes, egyedülálló nő, aki egy személynek jól főz, az egész háztartást és egyéves fiamat ellátja. Cim: Negreanu bórkereskedése. Timișoara, I., Eger de Savoya-utca, 7. Lidoltné. Érdeklődni 8—1-g.

OLCSÓ, finom bundák, nercok, prémek, opossun-bélés, mindenemű szoba-butor és szőnyegek, képek, gramofonok, rómi eladók. Gáborne. Timișoara, III., Timotei Cipariu-utca, 5. Bej. sz. 310/1921.

ELADÓ 2-személyes gyapjúruha, 38-as hócsizma, női cipő hegedű, telefon férficsizma Margittay. Timișoara, IV., Fröbl-utca 26. (4477)

IDŐSEBB urinó részére keresek Timișoaran üres szobát, fürdőszobahasználat, teljes ellátással, vagy a nélkül. Cim a timișoari kiadóban. (4478)

CORSO-MOZI, Arad Távbeszélő 23-64. Inr. Nr. 9616-1939
Előadások 3, 5, 7 és 9 órák

Ma, a legizgalmasabb cirkuszfilm **A CIRKUSZ EMBEREI**
Hans Moser, Attila Hörbiger, La Jana.

ELSŐRENDE éneklő kanárimadarak eladók Timișoara, IV., Sft. Sofia-tér, 2. A volt Szilágyi-utca folytatása.

FEKETE, kifogástalan állapota, selyem bélésű férfi télikabát, eladó. Timișoara, IV., Dittmirie Sturdza-u., 52., 16. ajtó.

ELADÓ új, nő: rövid kabátka (dzsember). Ajánlatokaj a timișoari kiadóba kéünk.

PUSZTARA keresünk idősebb házaspárt. Az asszony mint gazdaasszony külön fizetést kap. Igen előnyök a feltételek. Cim a timișoari kiadóhivatalban. (5389)

GYÖNYÖRŰ, régi művi butorok, szőnyegek képiállítás porcelán- és kristály, nagy választékban kaphatók karácsonyi vásárunkban „Interior” Timișoara, I. Regele Ferdinand-körút 8. Az udvarban. Bej. szám 320/11018/1942. (4471)

ARO-mozi, Arad Távb. 24-45. Előadások 3, 5, 7 és 9 órák
Inr. Nr. 1446-1942

Ma ASSIA NORIS legszebb filmje **Mesék a szerelemről**
Az olasz filmgyártás remeke. Bucureștiben 6 hónapig játszották.

Képviselő A. BRAUN hangszerháza TIMIȘOARA
I, 10 Mai u. 1
Táv. 41-09.
IV., Berthelot-körút 16.
Táv. 39-57.
Inreg. No. 329-941.

ELVESZETT egy kötő és Takács Juliana névre szóló piros igazolvány. Kévik a becsületes megtalálót, hogy a talált dolgokat sziveskedjék átadni Timișoaran vagy a piaristáknál, vagy a rendőrségen.

MINDENEMŰ kötést válllok, Timișoara, II., Tirteusz-u., 7. (Bontila-utca végén balra). (5390)

BABA-AGY, szép, nagy, teljes felszereléssel ágybetéttel paplannal és párnával eladó. Megtekinthető szívességből: Todorov fodrászat, Timișoara I., Alba Iulia-u. (9705)

A BOD PÉTER (1712—1769) iktui-magyarigeni ref. papról írott könyveket és Bőjthe ödön 1891-ben kiadott „Hunyad-megye nemes családjainak története” című könyvét (több példányban is) megvételre keresem. Ajánlatokat Ajtay Viktor, Aiud, jud A'ba „Furnica” címre kérek. (4478)

Kiadó Keresünk 2 szobás lakás II. ker., butorozott garconier és lakrészek 4-5 szobás butorozott villalakást bármilyen feltételek mellett.
CASAGENT TATSNAK TEODOR, Timișoara, II., Maresal Joffre-utca 7. Távbeszélő 43-59. Inreg. Nr. 269-11867-1943.

NAGY hintáló, kifogástalan, eladó Timișoara I, Carmen Silva-körút 16. Földszint. (4470)

GÉPESZT, malomüzemi gyakorlatlalt bíró és szereléshez értő azonnal felfogadunk. „Minerit” Deva. (4465)

GYÖNYÖRŰ 8 hetes japán pinsi eladó. Timișoara, Domășneanu-u., 26., I. ajtó. (9537)

Sertésfejek, lábak, belsőszekek (máj, tüdő, vese, velő, nyelv) kaphatók a **HERZ szalámigyár**
eladási helyiségében, Timișoara IV, Muresianu-u. 1. — Inreg. Nr. 435/1931
Cam. Com. Timișoara

ELADÓ 41-es férficsizma, 37-es hócsizma, 41-es sárcipő, tolokoosi, beteges részére, gyermekmozi hangjegyállványok, Timișoara, II., Titu Majorescu-u., 9, I. em., 6. (9536)

MOZIGÉPET veszek, csak gépfejet, mozi részére. Timișoara, IV., Berthelot-körút, 2. Perl bőrdönsnél, Dancsó Mihály. (9531)

40 ÉVEN felüli művelt nő, kifogástalan a német nyelven, tud románul és franciául, foglalkozást keres gyermekek mellett, délutánra. Timișoara, II., Ispirescu-u., 5, 9—11-g. (9518)

KERÉKPÁRT, 3/4-est, kifogástalant, keresek. Timișoara, távbeszélő: 21—76. (9533)

KOCSIBUNDA, ujjas, férfi-, és női, fekete báránnyelű, valamint hátizsákok eladók. Timișoara, IV., Ghica-u., 5., 1. ajtó. (9525)

EGYEDÜLLŐ hivatalnokasszony komoly lakótársnőt keres, akivel kellemes otthonát megoszlaná. Érdeklődni a timișoari sörgyár portásánál. (9524)

Megrendelhető: Cooperativa Bethlen AIUD-NAGYENYED